

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

МИСТЕЦЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

***МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО
МИСТЕЦТВА***

СИЛАБУС

IV курс (7сем.)

Силабус це персоніфікована програма викладача для навчання студентів з кожного предмета, що оновлюється на початок кожного навчального року.

Силабус розробляється відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівця відповідного рівня та згідно навчального і робочого навчального планів, з врахуванням логічної моделі викладання дисципліни.

Силабус розглянутий на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну.

Протокол від «17» вересня 2019 року № 2

Завідувач кафедри _____ (Т.М. Стрітьєвич)
(підпис) (ініціали та прізвище)

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Стрітьєвич Т.М.

Ел. адреса: Tanya_strit@ukr.net

Інша контактна інформація:

1. Опис дисципліни

Назва дисципліни:	Методика викладання образотворчого мистецтва
Спеціальність:	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрації
Освітньо-професійна програма:	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрації
Рівень вищої освіти:	перший
Форма навчання:	денна
Курс:	IV
Семестр:	7

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Тип дисципліни	Нормативна (вибіркова)
Кількість кредитів	3
Блоків (модулів)	1
Загальна кількість годин	90
Тижневих годин для денної форми навчання:	2
Лекції	6 год.
Практичні, семінарські	30 год.
Лабораторні	год.
Самостійна робота	40 год
Індивідуальне науково-дослідне завдання (есе, аналітичний звіт, тези тощо)	назва, год.
Вид підсумкового контролю:	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті університету	
Зв'язок з іншими дисциплінами.	Рисунок, живопис, декоративно-прикладне мистецтво, основи перспективи, основи образотворчої грамоти та кольорознавство, історія образотворчого мистецтва

2.Анотація до курсу

Програма вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання образотворчого мистецтва» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методика викладання образотворчого мистецтва у закладах освіти та культури. Програма передбачає ознайомлення з принципами розвитку художньо-творчих здібностей, із завданнями, змістом методами навчання дітей малюванню з натури, по пам'яті, за уявою, здійснювати декоративну діяльність та інші види образотворчої діяльності. Розкриває закономірності формування образотворчих здібностей дитини і визначає систему методів прийомів їх навчання. Під образотворчою діяльністю учнів слід розуміти художню діяльність, яка сприяє всебічному розвитку особистості дитини, активному пізнанню ним оточуючого світу, вихованню здібностей творчо відображати і свої враження в графічній та пластичній формах. Таким чином, в основу програми закладено художньо-творчу діяльність, художньо-образне мислення, художнє пізнання світу, що формує художньо-творчу свідомість, характер, інтелект.

3.Мета курсу

Мета викладання дисципліни ознайомити студентів з методикою викладання образотворчого та декоративного мистецтва, її історією, змістовними компонентами при викладанні образотворчого мистецтва у закладах, визначити особливості образотворчої діяльності, прийоми, методи та форми навчання образотворчому мистецтву у сучасних умовах; розвиток особистісних якостей студентів, творчого потенціалу, педагогічної майстерності; виробити власний стиль і методику викладання, не обмежуючись тематикою.

4. Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення дисципліни «Методика образотворчого мистецтва» передбачає набуття знань, вмінь та навичок в таких напрямках:

- володіння методикою викладання образотворчого та декоративного мистецтва;
- знання особливостей психофізіологічного розвитку дітей, їх можливостей в образотворчій діяльності; використовувати наступність у викладанні образотворчого мистецтва;
- передбачати посильні завдання, забезпечивши їх реалізацію через: сприйняття задуму заняття, творче переосмислення, створення художнього образу шляхом інтерпретації набутих знань;
- розуміння художньо-виразних засобів образотворчого мистецтва та естетичних якостей дитячої художньої творчості.
- розвивати інтерес до образотворчої грамоти шляхом поглиблення уявлень про мову образотворчого мистецтва, розвиток художньої культури через пізнання законів композиції, розуміння ролі художнього образу, його емоційної оцінки та власної діяльності в усіх видах мистецтва, засвоєння художніх термінів, засвоєння художніх технік, інтерпретації набутих знань та умінь, пізнання краси через мистецтво;
- впливати засобами мистецтва на художньо-естетичну свідомість, формуючи естетичні ідеали;
- володіння методами, прийомами педагогічного малюнку;

5.Результати навчання модуля

Як результат вивчення навчальної дисципліни у студентів формується здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

Володіння культурою мислення, що виявляється в здатності сприймати й узагальнювати інформацію відповідно до представлених цілей підготовки фахівця під час вивчення дисципліни. Прагнення до саморозвитку, постійного підвищення кваліфікації та

майстерності. Правильне використання різних мовних засобів відповідно до комунікативних намірів; уміння влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності. Мають володіти навчальними методиками, теорією та методикою професійної художньої освіти та дидактикою викладання спеціальних дисциплін з фаху, формувати естетичні смаки, художні навички учнів дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти. Здатність здійснювати збереження, обробку та редагування професійної інформації з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень. Вміння самостійно поглиблювати знання в рамках дисципліни шляхом пошуку й опрацювання нової інформації з використанням сучасних засобів технічної інформації. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Знання та розуміння предметної галузі та професійної діяльності. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), бути критичним і самокритичним. Здатність працювати автономно та набути навички міжособистісної взаємодії. Мати навички здійснення безпечної діяльності. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Здатність використовувати виразну мову образотворчого мистецтва в процесі власної професійної діяльності для сприяння створенню художніх заходів, мистецьких рухів, акцій тощо. Здатність розуміти культурно-суспільні процеси і впливати на ціннісну орієнтацію учнів. Здатність до спілкування за допомогою синтезу мистецтв.

Програмним результатом навчання є

Здатність продемонструвати сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

Здатність аргументувати вибір матеріалів та техніки, зображальних засобів, різних мистецьких технік для вирішення практичного завдання, продемонструвати знання та розуміння зображальних і виражальних можливостей різних художніх матеріалів, що застосовуються у живописі, рисунку, декоративно-прикладному мистецтві.

Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел

Володіння навчальними методиками, теорією та методикою професійної художньої освіти та дидактикою викладання спеціальних дисциплін з фаху та формувати естетичні смаки, художні навички учнів загальноосвітніх та початкових спеціалізованих мистецьких закладів.

Вміння застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності, виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, керувати художньо-творчою діяльністю учнів, урахувавши їх вікові та індивідуальні можливості.

Здатність продемонструвати розуміння основ безпечного здійснення професійної діяльності, самостійного застосування професійних знань та вмінь у виробничих умовах.

6. Політика курсу

Загальні:

- Студенти і викладачі несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.
- В аудиторіях заборонено вживати їжу та напої (за винятком води та у разі медичної необхідності).
- Мобільні телефони та інші цифрові електронні пристрої мають бути вимкнені або переведенні у беззвучний режим. Ноутбуки можуть використовуватися лише для введення нотаток та виконання практичних завдань.
- Студенти мають право робити аудіозапис аудиторного заняття для свого особистого освітнього використання за погодженням з викладачем. Студент не має права розміщувати запис на веб-сайті чи іншому сторонньому ресурсі без письмової згоди викладача.

- Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті. На запит зацікавлених студентів, викладач призначає консультацію для аналізу самостійної роботи студентів. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.

Навчальні:

- Комунікація та групова співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час курсу. Тому для виконання вимог курсу студенти мають брати участь в усіх аудиторних заняттях, причому перед тим ознайомитися з обов'язковими для читання текстами. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10%.
- В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані для читання тексти, переглядають відео, виконують практичні завдання для самоконтролю і практичні завдання з метою перевірки засвоєння ними знань і набуття навичок.
- Виконання практичних завдань для самоконтролю є рекомендованим для кращого засвоєння навчального матеріалу. Ці завдання можна виконувати разом. Виконання індивідуальних практичних завдань з метою перевірки засвоєння студентами знань і набуття навичок є обов'язковим. Ці завдання виконуються індивідуально.
- Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні індивідуальних контрольних завдань. У разі списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку за нього. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку.

7. Зміст дисципліни.

Тиж.	Тема, план	Форма діяльності (заняття)	Література Ресурси в Інтернеті	Самостійна робота, завдання	Вага оцінки
Тиж. 1.	<p>Педагогічний малюнок як основна форма навчання образотворчого мистецтва. Вимоги до наочності</p> <p>План:</p> <p>1.Теорія та практика методики наочного навчання засобами педагогічного малюнку у процесі управління образотворчою діяльністю</p>	Лекція 2 год	Ростовцев Н.Н. Методика преподавания изобразительного искусства в школе. – М, 1975	Аналіз засобів та умов здійснення педагогічного малюнку	
	<p>Структура занять з образотворчого мистецтва. Вимоги до занять з образотворчого мистецтва.</p> <p>План:</p> <p>1.Структура уроку з образотворчого мистецтва. Особливості занять в художній школі.</p> <p>2.Нестандартні форми проведення занять з образотворчого мистецтва.</p> <p>3.Позакласна та позаурочні форми організації навчально-виховного процесу з образотворчого мистецтва</p>	Лекція 4 год	Стрітьєвич Т.М. Аспекти сучасного уроку образотворчого мистецтва / Т.М. Стрітьєвич // вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, 2011. – Педагогічні науки. №8 (219), частина II. – Луганськ. – С.167-172. Самовол П.І. Етюд про нестандартний урок // Рідна школа, 1991	Особливості уроків образотворчого мистецтва. Структура уроків образотворчого мистецтва Нестандартні форми роботи на уроці образотворчого мистецтва. Позакласна робота з образотворчого мистецтва	
Тиж. 2	<p>Педагогічний малюнок – мета та завдання курсу.</p> <p>План:</p> <p>1.Педагогічний малюнок як засіб наочного навчання образотворчого мистецтва.</p> <p>2.Вимоги до наочного матеріалу та педагогічного малюнку.</p>	Практичне 1 год	Котляр Володимир Пилипович Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей : навч. посіб. для студ. ВНЗ К.: Кондор, 2009. укр. http://www.pedahohikam.net/nervs-804-1.html	Особливості дидактичних натурних постановок;	2-5

	3.Засоби педагогічного малюнку				
	Структура занять з образотворчого мистецтва. Вимоги до занять з образотворчого мистецтва. План: 1.Вимоги до занять з образотворчого мистецтва.	Практичне 1 год	Стрітьєвич Т.М. Сучасний урок образотворчого мистецтва у початковій школі: Навчально-методичний посібник / Тетяна Миколаївна Стрітьєвич. – Кіровоград: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард, 2012. – 76 с. (4,4 друк.арк.)	Особливості методики малювання з натури, по пам'яті, за уявою: Особливості створення ілюстрації.	2-5
Тиж. 3-5	Особливості занять сприйняття мистецтва та навколишньої дійсності. План: 1.Специфіка художнього сприйняття, його психологічні особливості (залежність від типу мислення, пам'яті, уяви тощо). 2.Форми і методи проведення уроків сприйняття, активізація сприймання учнями творів мистецтва. Взаємодоповнення різних видів мистецтва під час сприймання. 3. Використання наочності на уроках образотворчого мистецтва та вимоги до неї. 4. Методика ознайомлення учнів з відомими світовими та українськими художниками. 5.Проведення та аналіз уроку сприйняття мистецтва та навколишньої дійсності	Практичне 4 год	Стрітьєвич Т. М. Особливості художнього сприйняття на заняття з образотворчого мистецтва / Т. М. Стрітьєвич // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – Вип. 103. – С.284-290. Проведення уроків сприйняття мистецтва при викладанні предмету "Образотворче мистецтво" у середній школі / І.І. Попова // Вісн. Харк. держ. акад. дизайну і мистец. — 2005. — N 2. — С. 239-244.	Написати конспект уроку сприйняття мистецтва та навколишньої дійсності за програмою «Мистецтво» 4 год	5-20
Тиж. 6-9	Особливості занять малювання з природи. План: 1.Дидактичні умови малювання з природи (натюрморт) 2.Проведення та аналіз уроку зображення з природи предметів побуту (натюрморт)	Практичне 6 год	Вотт Фіона. Арт-ідеї. Школа образотворчого мистецтва: понад 400 ідей малювання фарбами, пастеллю, кольоровими олівцями, чорнилом, ручками / В. Наливана (пер.з англ.) Антоній... Міллер (дизайн та іл.). — К. : Країна Мрій, 2007. — 288с	Написати конспект уроку/заняття з теми «натюрморт» (вікова група обирається на практичному занятті) Виготовлення наочності до уроку Педагогічний малюнок 8 год	5-20

Тиж. 10-13	Особливості занять зображення тварин, птахів та риб План: 1.Методики зображення тварин, птахів та риб. 2.Проведення та аналіз уроку зображення тварин, птахів та риб	Практичне 6 год	Петренко Ю. М. Образотворче мистецтво у школі: Поради та рекомендації. — К., 2004. — 98с. : мал	Написати конспект уроку/заняття з зображення тварин, птахів та риб (вікова група обирається на практичному занятті) Виготовлення наочності до уроку Педагогічний малюнок 8 год	5-20
Тиж. 14-17	Особливості декоративної діяльності. План: 1.Особливості проведення уроків декоративної роботи. Визначення особливостей цих уроків у початковій та середній ланці, вимоги до них . 2.Проведення та аналіз уроку декоративної роботи. Особливості проведення уроків ліплення	Практичне 4 год	Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. - Львів: Світ, 1993. -272 с. Антонович Є.А., Проців В.І., Свид С.П. Художні техніки у школі: Навч.-метод, посібник для студентів ХГФ. - К.:ІЗМН, 1997.-312с.	Написання конспекту уроку (5 кл.) декоративної роботи, виготовлення наочності до уроку. Педагогічний малюнок 6 год	5-20
	Особливості зображення людини План: 1.Особливості проведення занять з портретного зображення (пропорційні співвідношення, характерні особливості обличчя) 2.Особливості зображення людини в повний ріст, зображення людини в русі. 3.Сюжетно-тематична композиція. 4.Проведення та аналіз уроку	Практичне 6 год	Наочні матеріали, педагогічний малюнок	Написання конспекту уроків/занять зображення (пропорційні співвідношення, характерні особливості обличчя) Особливості зображення людини в повний ріст, зображення людини в русі. Сюжетно-тематична композиція. Педагогічний малюнок 6 год	5-20
	Дизайн-освіта в програмі образотворчого мистецтва План: 1.Місце дизайн-освіти в програмі образотворчого мистецтва. 2.Аналіз уроків/занять з дизайну	Практичне 4 год	Гусєва Л.Г. Опанування напрямів сучасного мистецтва //Мистецтво та освіта, 1998. - № 4. - С. 20-45.	Аналіз уроків/занять з дизайну 4 год	2-5

	<p>Особливості оцінювання дитячих робіт. План: 1.Вимоги до художньо-творчих робіт з образотворчого мистецтва. 2.Критерії, форми та методи оцінювання художньо-творчих робіт з образотворчого мистецтва.</p>	<p>Практичне 2 год</p>	<p>Образотворче мистецтво. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів України. /Любарська Л.М., Резніченко М.І., Протопопова О.М. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003.</p>	<p>Аналіз дитячих робіт, Критерії, форми та методи оцінювання 2 год</p>	<p>2-5</p>
--	--	-----------------------------	---	--	------------

8. Література для вивчення дисципліни.

Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. - Львів: Світ, 1993. -272 с.

Антонович Є.А., Проців В.І., Свид С.П. Художні техніки у школі: Навч.-метод, посібник для студентів ХГФ. - К.:ІЗМН, 1997.-312с.

Вотт Фіона. Арт-ідеї. Школа образотворчого мистецтва: понад 400 ідей малювання фарбами, пастеллю, кольоровими олівцями, чорнилом, ручками / В. Наливана (пер.з англ.) Антоній... Міллер (дизайн та іл.). — К. : Країна Мрій, 2007. — 288с

Котляр Володимир Пилипович Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей : навч. посіб. для студ. ВНЗ К.: Кондор, 2009. укр.

Матвеева Г. Д. Художньо-естетична освіта і виховання : зб. авт. експ. профіл. програм Тернопіль: Навч. кн. - Богдан, 2008. укр.

Семеніхіна Світлана Миколаївна Образотворче мистецтво. 7 клас. Тематичне планування та розробки уроків Х.: Веста: Ранок, 2007. укр

Стрітьєвич Т. М. Активні методи навчання у підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва / Т. М. Стрітьєвич // Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки. – Черкаси: РВВ Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, 2008. – Вип. 129. – С.125–130.

Стрітьєвич Т. М. Особливості художнього сприйняття на заняття з образотворчого мистецтва / Т. М. Стрітьєвич // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – Вип. 103. – С.284-290.

Стрітьєвич Т.М. Аспекти сучасного уроку образотворчого мистецтва / Т.М. Стрітьєвич // вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, 2011. – Педагогічні науки. №8 (219), частина II. – Луганськ. – С.167-172.

Шмагало Р. Т. та ін. Мистецька освіта й мистецтво в культуротворчому процесі України ХХ-ХХІ століть : навч. посіб. для студ. ВНЗ Тернопіль: Мандрівець, 2013. укр.

9. Політика виставлення балів. Вимоги викладача

Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування та плагіат; несвочасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Кожен викладач ставить студентам систему вимог та правил поведінки студентів на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт. Все це гарантує високу ефективність освітнього процесу і є обов'язковою для студентів.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «**Методика викладання образотворчого мистецтва**», є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу плюс бали за додаткові завдання. Впродовж семестру студент за виконання завдань отримує – 60 балів та 40 балів за відповіді на екзамені

Розподіл балів, які отримують студенти

Назви змістових модулів і тем	Кількість балів				
	у тому числі				
	л	п	лаб	інд	с.р.
1	3	4	5	6	7
Змістовий модуль/блок 1. Психолого-педагогічні основи викладання образотворчого мистецтва					
Педагогічний малюнок як основна форма	1 год.		2-5		

навчання образотворчого мистецтва. Вимоги до наочності.					
Структура занять з образотворчого мистецтва. Вимоги до занять з образотворчого мистецтва.	1 год.			2-5	
Особливості занять сприйняття мистецтва та навколишньої дійсності.	1 год.			2-5	5-10
Особливості занять малювання з натури. Педагогічний малюнок.	1 год.			2-5	5-10
Особливості занять зображення тварин, птахів та риб. Педагогічний малюнок.	4 год.			2-5	5-10
Особливості декоративної діяльності. Педагогічний малюнок.	6 год			2-5	5-10
Особливості зображення людини. Педагогічний малюнок.	4 год			2-5	5-10
Дизайн-освіта в програмі образотворчого мистецтва.	4 год			2-5	2-5
Особливості оцінювання дитячих робіт.	2 год			2-5	2-5
Екзамен				18-45 балів	12-60 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Підсумковий контроль

Питання до екзамену:

1. Дитячий малюнок як феномен художньої культури.
2. Розробити фрагмент уроку з виділенням композиційного завдання як домінуючого.
3. Історія методики викладання образотворчого мистецтва. Місце образотворчого мистецтва України в розвитку світової культури.
4. Розвиток просторових уявлень. Передача за допомогою кольору перспективи та об'єму.
5. Предмет, мета і завдання курсу «Образотворче мистецтво» у загальноосвітній школі.
6. Специфіка, зміст та методика проведення уроків створення ілюстрації у молодших та середніх класах.
7. Методика проведення занять за темами. Їх меж предметні зв'язки.
8. Сутність принципів послідовності та систематичності на уроках образотворчого мистецтва.
9. Вікові психолого-педагогічні особливості образотворчої діяльності школярів.
10. Педагогічний малюнок, його роль й задачі на уроках образотворчого мистецтва.
11. Зміст та науково-теоретичні засади навчання та виховання школярів в процесі занять образотворчим мистецтвом.

12. Види практичної роботи на уроках образотворчого мистецтва.
13. Зміст та реалізація навчальних образотворчих проблем «колір», «композиція».
14. Роль та функції мистецтва в житті суспільства та значення викладання образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі.
15. Методика проведення уроків зображення з натури, по пам'яті, за уявою.
16. Період становлення та розвиток радянської школи малювання та методів його викладання.
17. Специфіка, зміст та методика проведення уроків зображення людини (портрет) у молодших та середніх класах.
18. Вимоги до наочності на уроках образотворчого мистецтва. Типи, види наочності.
19. Становлення академічної системи художньої освіти.
20. Педагогічні ідеї Я.А.Коменського, Дж.Локка, Ж.Ж.Руссо, що збагатили теорію та практику викладання образотворчого мистецтва.
21. Планування навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва.
22. Зміст та реалізація навчальних образотворчих проблем «простір та об'єм», «форма».
23. Методика наочного навчання на заняттях і дисциплін художнього циклу.
24. Школи малюнку Чистякова, Ростовцева, Абше.
25. Сутність принципів природовідповідності та культуровідповідності на уроках образотворчого мистецтва. Розробити фрагмент уроку з виділенням композиційного завдання як домінуючого.
26. Методична система, методи, прийоми навчання образотворчому мистецтву в школі.
27. Контроль та визначення рівня знань, умінь і навичок учнів. Критерії оцінки теоретичного рівня знань та практичних робіт.
28. Внесок А.В.Бакушинського в теорію та методику образотворчого мистецтва.
29. Специфіка, зміст та методика проведення уроків сприйняття мистецтва на навколишньої дійсності у молодших та середніх класах.
30. Відродження. Дидактичний зміст натурних постановок.
31. Специфіка, зміст та методика проведення уроків зображення птахів, тварин у молодших та середніх класах.
32. Діючі програми з образотворчого мистецтва.
33. Колір як найважливіша проблема образотворчого мистецтва. Виразність, символіка кольору
34. Історія методів образотворчого навчання. Методичні системи, школи.
35. Специфіка, зміст та методика проведення уроків малювання з натури у молодших та середніх класах.
36. Методика розкриття основних положень образотворчої грамоти в різних видах художньої діяльності.
37. Методика викладання образотворчого мистецтва у Стародавньому Єгипті, Римі та Греції.
38. Специфіка, зміст та методика проведення уроків декоративного мистецтва у молодших та середніх класах.
39. Розвиток композиційної культури в учнів молодшої та середнього шкільного віку.
40. Історія методики викладання образотворчого мистецтва.
41. Специфіка, зміст та методика проведення уроків зображення овочів, фруктів, предметів побуту у молодших та середніх класах.
42. Сучасні напрямки викладання образотворчого мистецтва у школі та позашкільних закладах.
43. Методика викладання образотворчого мистецтва в епоху Середньовіччя та
44. Композиція, як основна образотворча проблема. Закони композиції.
45. Професійна культура, майстерність та методична діяльність вчителя образотворчого мистецтва. Вимоги до нього.
46. Зміст та вимоги програм образотворчого мистецтва. Структура змісту календарно-тематичного планування.

47. Особливості етапів «актуалізації опорних знань» та «оголошення теми» на уроках образотворчого мистецтва.
48. Вимоги до організації навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва.
49. Особливості етапів «оцінка та аналіз дитячих робіт», «підсумок та узагальнення» на уроках образотворчого мистецтва.
50. Художні техніки та матеріали на уроках образотворчого мистецтва.
51. Календарно-тематичне планування уроків з образотворчого мистецтва. Вимоги до нього.
52. Навчальна науково-методична та організаційна робота вчителя образотворчого мистецтва.
53. Специфіка, зміст та методика проведення уроків ліплення у молодших та середніх класах.
54. Специфіка, зміст та методика проведення уроків малювання по пам'яті та за уявою у молодших та середніх класах.
55. Психолого-педагогічні основи та методика сприймання творів мистецтва учнями молодшої та середньої школи.
56. Типи та види уроків образотворчого мистецтва.
57. Робота з фарбами: види, методика, вправи.
58. Аналіз та оцінка дитячих творчих робіт на уроках образотворчого мистецтва.
59. Планування та організація навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва.
60. Методика поетапного графічного (живописного) зображення.
61. Особливості образотворчої діяльності учнів молодшої школи.
62. Особливості етапу «постановка навчального завдання» на уроках образотворчого мистецтва.
63. Взаємозв'язок теми, мети та завдань уроку. Їх реалізація.
64. Психолого-педагогічне обґрунтування методів викладання образотворчого мистецтва.
65. Нестандартні уроки образотворчого мистецтва.
66. Принципи та методи навчання образотворчому мистецтву на сучасному етапі.
67. Методика проведення позакласної роботи з образотворчого мистецтва.
68. Відчуття форми та об'єму в учнів молодшого та середнього шкільного віку (сприймання та зображення).
69. Урок, як основна форма організації навчально-виховного процесу з образотворчого мистецтва.
70. Особливості календарно-тематичного планування з образотворчого мистецтва. Принципи планування.
71. Особливості проведення практичної роботи на уроках образотворчого мистецтва.
72. Графічні вправи та графічні зображення на уроках образотворчого мистецтва.
73. Художньо-образна та художньо-аналітична специфіка занять образотворчого мистецтва.
74. Методика роботи з папером: види, вправи. Розробити фрагмент уроку з виділенням навчального завдання «форма та об'єм» як домінуючого.
75. Вікові та індивідуальні особливості образотворчої діяльності дітей.
76. Особливості етапу «виклад нового матеріалу» на уроках образотворчого мистецтва
77. Мотивація та стимулювання дитячої творчості як основний педагогічний аспект образотворчої діяльності.
78. Особливості образотворчої діяльності учнів середньої школи.
79. Сутність принципів контролю та міцності знань, врахування вікових й індивідуальних особливостей на уроках образотворчого мистецтва.
80. Особливості пейзажного зображення на уроках образотворчого мистецтва у молодших та середніх класах.
81. Особливості етапів «актуалізації опорних знань» та «оголошення теми» на уроках образотворчого мистецтва.
82. Колір як найважливіша проблема образотворчого мистецтва. Виразність, символіка кольору.

83. Форми активізації художньо-пізнавальної та творчої діяльності на заняттях образотворчого циклу.
84. Розвиток відчуття форми та об'єму в учнів молодшої та основної школи.
85. Методи та прийоми ілюстрації та демонстрації на уроках образотворчого мистецтва.
86. Особливості проведення практичної роботи на уроках образотворчого мистецтва. Розробити фрагмент уроку з виділенням просторового завдання як домінуючого.
87. Особливості пейзажного зображення на уроках образотворчого мистецтва у молодших та середніх класах.
88. Особливості образотворчої діяльності учнів молодшої школи.
89. Сприйняття та зображення простору учнями. Розвиток просторових уявлень.
90. Взаємозв'язок теми, мети та завдань уроку. Їх реалізація.
91. Типи уроків з образотворчого мистецтва. Методи художньої освіти.